

چهارشنبه 1 اردیبهشت 7 جمادی الاول 21 آوریل

درگذشت میرزا محمد تقی بهارملقب به ملک الشعراء در سال 1330 هجری شمسی...

درگذشت میرزا محمد تقی بهارملقب به ملک الشعراء در سال 1330 هجری شمسی. میرزا محمد تقی بهارملقب به ملک الشعراء و متخلص به بهار شاعر و نویسنده توانای ایران و از رجال سیاسی این مرز و بوم در سال 1330 هجری شمسی بدرود حیات گفت. اشعار بهارزبان حال مردم، و نماینده افکار و آمل توده آزادیخواه بود و او با سروده هایش از اوضاع مملکت و امور سیاسی آن دوره انتقاد می کرد. بهار بعد از درگذشت پدر، ملک الشعراء آستان قدس رضوی شد و در مشهد روزنامه بهار را منتشر ساخت. در سال 1336 هجری شمسی انجمن ادبی دانشکده را در تهران تأسیس کرد و با دیگر ادیبان به فعالیت پرداخت. « دیوان اشعار، تصحیح و تحشیه دو متن قدیمی و ارزشمند بنام های تاریخ سیستان، و مُجملُ التواریخ و القصص و همچنین مختصر تاریخ احزاب سیاسی « از مهمترین آثار بهار بشمار می روند.

درگذشت سهراب سپهری در سال 1359 هجری شمسی سهراب سپهری شاعرو نقاش معاصر ایران در سال 1359 هجری شمسی درگذشت. سهراب در کاشان معلم بود اما روح بی قرارش او را از ادامه کار بازداشت و بعد از سفر به تهران به طراحی و نقاشی پرداخت و پس از چند سال در این زمینه های هنری صاحب سبکی ویژه و ممتاز شد. مرگ رنگ به عنوان نخستین شعر سهراب سپهری است که در سال 1330 شمسی چاپ شد. همچنین نقاشی های سهراب در نمایشگاه های داخلی و خارجی جوایزی به دست آورده اند. از سهراب سپهری آثار دیگری چون « حجم سبز، صدای پای آب و زندگی خوابها « نیز به جای مانده است.

درگذشت صدر الدین بلاغی نویسنده و خطیب در سال 1373 هجری شمسی صدر الدین بلاغی نویسنده و خطیب برجسته کشورمان در سال 1373 هجری شمسی درگذشت. در پایان تحصیلات به فعالیت های مختلف علمی و تبلیغی مشغول شد و از مبارزات سیاسی نیز غافل نبود، بطوری که در نهضت ملی کردن نفت نماینده آیت الله العظمی بروجردی بود و مشارکت جدی داشت. از صدر الدین بلاغی آثار تالیفی نیز باقیست که از آن میان « محمد (ص) پیامبر رحمت و قصص قرآن» را می توان نام برد.

روز بزرگداشت سعدی اول اردیبهشت، روز بزرگداشت سعدی؛ نابغه ای که از عالی ترین آبخورهای فرهنگی ایرانی - اسلامی سیراب شد و والاترین یادگاران را در عالم معرفت و انسانیت به بشریت پیشکش کرد، گرامی باد. ابو محمد مشرف الدین (شرف الدین) مصلح بن عبدالله بن شرف الدین شیرازی، ملقب به ملک الکلام و افصح المتکلمین بی شک یکی از بزرگترین شاعران ایران است که بعد از فردوسی آسمان ادب فارسی را به نور خیره کننده خود روشن ساخت. این روشنی با چنان نیرویی همراه بود که هنوز پس از گشت هفت قرن تمام از تاثیر آن کاسته نشده و این اثر پارسی هنوز پابرجا و استوار است. از احوال شاعر در ابتدای زندگی اش اطلاع در دست نیست، اما آنچه مسلم است، دانش وسیعی اندوخته بود. در حدود سال 606 هجری در شهر شیراز در خاندانی که همه از عالمان دین بودند، چشم به جهان گشود. مقدمات علوم ادبی و شرعی را در شیراز آموخت و سپس در حدود سال 620 برای اتمام تحصیلات به بغداد رفت و در مدرسه نظامیه آن شهر به تحصیل پرداخت.

شب و روز تلقین و تکرار بود مرا در نظامیه آواز بود

بعد از این سفر سعدی به حجاز، شام، لبنان، و روم رفته چنان که در این ابیات مشخص است:

در اقصای عالم بگشتم بسی
بسر بردم ایام با هر کسی

تمتع به هر گوشه ای یافتم
ز هر خرمنی خوشه ای یافتم

سفری که سعدی در حدود سال 620 آغاز کرده بود، مقارن سال 655 با بازگشت به شیراز پایان گرفت و از آن پس زندگی را به آزادگی و ارشاد و خدمت خلق گردانید. سعدی عمر خود را به سرودن غزل ها و قصائد و تالیفات رسالات مختلف و عظم می گذراند. در این دوره یکبار نیز سفری به مکه کرد و از راه تبریز به شیراز بازگشت. نکته مهم در زندگی سعدی این

است که در زمان زندگیش شهرت و اعتبار خاصی گرفت و سخنانش مورد استقبال شاعران هم عصرش قرار گرفت، آنچنانکه یکی از آنها بنام سیف الدین محمد فرغانی، چنان شیفته آثار سعدی بود که علاوه بر استقبال از چندین غزل او چند قصیده هم در مدح او ساخته و برای او فرستاده که یکی از نمونه های آن در اینجا است:

چنان دان که زیره به کرمان فرستم
به جای سخن گر به تو جان فرستم

سعدی همچنان به اندوختن و سرودن روزگار می گرانید و عمر پربار خود را بدین گونه سپری می کرد اما این بزرگ همواره سعی و تلاش خود را کافی ندانسته، چنانکه در آغاز گلستان می گوید:

یک شب تأمل ایام گذشته می کردم و بر عمر تلف کرده خود تأسف می خوردم و سنگ سراچه دل را به الماس آب دیده می سفتم و این ابیات را مناسب حال خود یافتم:

چون نگه می کنم نمانده بسی
هردم از عمر می رود نفسی

مگر این پنج روزه در یابی
ای که پنجاه رفت و در خوابی

کوس رحلت زدند و بار نساخت
خجل آنکس که رفت و کار نساخت

به تصریح خود شاعر این ابیات مناسب حال او در تأسف بر عمر از دست رفته و اشاره به پنجاه سالگی وی، سروده شده است و چون آنها را با دو بیت زیر که هم در مقدمه گلستان از باب ذکر تاریخ تالیف کتاب آمده است:

در این مدت که ما را وقت خوش بود
ز هجرت ششصد و پنجاه و شش بود

مراد ما نصیحت بود گفتیم
حوالت با خدا کردیم و رفتیم

سعدی هم در شعر و هم در نثر سخن فارسی را به کمال رسانده است و از میان آثار منظوم او، گذشته از غزلیات و قصائد مثنوی مشهوری که به سعدی نامه و بوستان شهرت دارد، این منظومه در اخلاق و تربیت و وعظ است و در ده باب تنظیم شده است: 1 - عدل 2 - احسان 3 - عشق 4 - تواضع 5 - رضا 6 - ذکر 7 - تربیت 8 - شکر 9 - توبه 10 - مناجات و ختم کتاب. مهمترین اثر سعدی در نثر، کتاب گلستان است که دارای یک دیباچه و هشت باب است: سیرت پادشاهان، اخلاق درویشان، فضیلت و قناعت، فواید خاموشی، عشق و جوانی، ضعف و پیری، تأثیر تربیت و آداب صحبت. فوت سعدی: وفات سعدی را در مآخذ گوناگون به سال های " 694 - 695 " و " 690 - 691 " نوشته اند. آرامگاه شیخ مشرف الدین بن مصلح الدین سعدی شیرازی در 4 کیلومتری شمال شرقی شیراز، در دامنه کوه فهندژ، در انتهای خیابان بوستان و در مجاورت باغ دلگشا واقع شده است. این مکان در ابتدا خانقاه شیخ بوده که وی اواخر عمر خود را در آنجا می گذرانیده و سپس در همانجا مدفون گردیده است.

سر آن ندارد امشب، که برآید آفتابی چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

به چه دیر ماندی ای صبح؟ که جان من در آمد بزه کردی و نکردند، مؤذنان ثوابی

نفس خروس بگرفت، که نوبتی بخواند همه بلبلان بمردند و نماند جز غرابی

نفحات صبح دانی، ز چه روی دوست دارم؟ که به روی دوست ماند، که برفاکنند نقابی

سرم از خدای خواهد، که به پایش اندر افتد که در آب مرده بهتر، که در آرزوی آبی

دل من نه مرد آن است، که با غمش برآید مگسي کجا تواند، که بیفکند عقابي؟

نه چنان گناهکارم، که به دشمنم سپاري تو بدست خویش فرماي، اگر کني عذابي

دل همچو سنگت اي دوست، به آب چشم سعدي عجب است اگر نگردي، که بگردد آسيابي

برو اي گدای مسکين و دري دگر طلب کن که هزار بار گفتي و نيامدت جوابي

سعدي از نگاه اروپاييان

از حدود 300 سال پيش که خاورشناسان اروپايي با ادبيات مشرق زمين آشنا شده اند با اشتياق فراوان به ترجمه اين آثار پرداخته اند از جمله اين آثار کتاب گلستان سعدي است. «#&گارسين دتاسی» خاورشناس غربی می گوید: «#&سعدي از مهمترین نويسندگان ايرانی است که نزد عموم مردم اروپا شهرت دارد.» بد نيست بدانيم که ويکتور هوگو نويسنده مشهور فرانسوی یکی از نويسندگان اروپايي است که از داستان های سعدي تاثير پذيرفته است.

درگذشت «#&مارک تواین» نويسنده و منتقد ايريكايي در سال 1744 ميلادي

«#&مارک تواین» نويسنده و منتقد ايريكايي در سال 1744 ميلادي در 75 سالگي درگذشت. او برخلاف ميل پدرش که وکیل دعاوي بود به مشاغلي غيرازوکالت پرداخت. وي مدتي هم به قايق راني برروي رودخانه مي سي سي پي پرداخت. مارک تواین در آثار خود اوضاع اجتماعي آن زمان ايریکا را در نظر خوانندگان مجسم مي کرد و از نابسامانيها انتقاد مي کرد. «#&تام ساپر و شاهزاده و گدا» از آثار مارک تواین بشمارمي روند.

درگذشت اقبال لاهوري در سال 1873 ميلادي

اقبال لاهوري شاعر بلند آوازه پاکستاني از اهالي پنجاب هندوستان مي باشد که در 22 فوریه 1873 ميلادي مطابق با 1289 ه.ق و 1252 شمسي در شهر سيالکوت پاکستان بدنیا آمد. علامه محمد اقبال لاهوري مسلمان آگاه، متفکر و شاعر پارسي گوي پاکستان دارفاني را وداع گفت. اقبال لاهوري تحصيلات عالي را در آلمان و انگلستان به پايان رساند. اقبال لاهوري از دوران نوجواني سرودن شعر را آغاز کرد و نخستين قطعه شعراو ناله يتيم نام داشت. علامه اقبال شاعري متعهد بود و در وطنش براي آگاه کردن هموطنان خویش و متحد ساختن آنان و ديگر مسلمانان جهان تلاش بسيار کرد از اين رو از پيشروان و اصلاح طلبان بزرگ ديني در هند، و از بنانيان استقلال پاکستان محسوب مي شود. آثار و کتابهاي اقبال عبارتند از: 1- کتاب اسرار رموز، 2- زبور عجم، 3- پيام مشرق، 4- جاويد نامه، 5- پس چه بايد کرد؟، 6- مسافر، 7- ارمغان حجاز، 8- سير فلسفه در ايران، 9- اسرار خودي. ايشان از 25 مارس 1938 ناراحتيهاي جسمانيش شدت گرفت و با وجود معالجات پي گیر دوستانش در 21 آوريل 1938 برابر با اول ارديبهشت 1317 در سن شصت و چهار سالگي به درود حيات گفت .